

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2016
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 386/2014
populárny názov	Okolnosti vykonania domovej prehliadky a odňatia veci
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	29.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 22 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 21 ods. 3
analytická právna veta	Zmluva o nájme uzatvorená medzi dvoma subjektmi súkromného práva má dopad rýdzo na ich súkromnoprávny vzťah, ide o úpravu ich súkromných právnych vzťahov a úpravu vzťahu ku konkrétnej veci, je záväzná inter partes. Takáto zmluva však zostáva pre tretie subjekty neznámou, nemá vplyv na výkon práv a povinností orgánov činných v trestnom konaní, ktoré pre určenie, či konkrétny priestor je bytom alebo nebytovým priestorom, vychádzajú v prvom rade z objektívneho práva reglementujúceho otázku účelového určenia konkrétneho priestoru a zo štátom určených evidencií (kataster nehnuteľností), podľa ktorých je možné zistiť, či konkrétny priestor je určený na bývanie alebo nie, a taktiež z vedomostí o existencii či neexistencii rozhodnutí príslušného stavebného úradu o zmene účelového určenia nehnuteľnosti (o neexistencii takéhoto rozhodnutia nebolo medzi sporovými stranami sporu). Ústavný súd je toho názoru, že pokiaľ povinnosť vydať počítačové údaje sa vzťahovala na všetky počítačové údaje, textové dokumenty, audiovizuálne záznamy vrátane prevádzkových a obsahových údajov uložených v pamäti pevných diskov a USB kľúčov, nemožno vzhľadom na konkrétnosti sťažovateľkinej veci a predmet zaistených dát (zmluvná dokumentácia, dokumentácia týkajúca sa daňových priznaní a pod.) uložených na odňatých hmotných nosičoch dát vopred argumentovať vyňatím určitých na hmotných nosičoch dát uložených dát z ich zaistenia, keďže až preverení obsah hmotných nosičov, ktorý mal byť v zmysle príkazu na odňatie hmotných nosičov dát preverený celý vzhľadom na ich povahu (zmluvy, dokumenty týkajúce sa daňových skutočností a pod.), je možné dospieť k záveru, ktoré údaje a dáta sú

	relevantné pre trestné konanie.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka v 1. rade je advokátka, zároveň je aj konateľkou a spoločníčkou sťažovateľky v 2. rade. Uzneseniami polície zo 17. mája 2013 a z 31. mája 2013 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin neodvedenia dane a poistného v spolupáchateľstve podľa § 277 ods. 1 a 4 a § 20 Trestného zákona.</p> <p>Na základe príkazu na domovú prehliadku vydaného Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) 5. októbra 2013 bola 9. októbra 2013 vykonaná prehliadka v byte a v priestoroch k nemu patriacich na pozemkoch k nemu príľahlých. Výlučnou vlastníčkou týchto nehnuteľností je sťažovateľka v 1. rade, avšak na základe zmluvy o nájme z 2. februára 2009 medzi sťažovateľkou v 1. rade ako prenajímateľkou a sťažovateľkou v 2. rade ako nájomníčkou užíva uvedené priestory sťažovateľka v 2. rade.</p> <p>V priebehu prehliadky bol sťažovateľke v 1. rade doručený príkaz krajskej prokuratúry z 9. októbra 2013 vydaný podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku na vydanie počítačových údajov uložených prostredníctvom počítačového systému na presne označených troch pevných diskoch a dvoch USB kľúčoch, pričom tak pevné disky, ako aj USB kľúče boli stotožnené počas prehliadky vykonanej 9. októbra 2013. Povinnosť vydať počítačové údaje sa vzťahovala na všetky počítačové údaje, textové dokumenty, audiovizuálne záznamy vrátane prevádzkových a obsahových údajov uložených v pamäti pevných diskov a USB kľúčov. Sťažovateľka v 1. rade odmietla počítačové vybavenie dobrovoľne vydať, dôsledkom čoho bolo následne odňaté.</p> <p>Sťažovateľky namietali zákonnosť vykonania prehliadky podaniami adresovanými krajskej prokuratúre a generálnej prokuratúre. Podaniami z 10. októbra 2013 a 14. októbra 2013 doručenými krajskej prokuratúre 11. októbra 2013 a 15. októbra 2013 žiadali o preskúmanie zákonnosti postupu polície pri vykonávaní prehliadky priestorov sťažovateľky 2, ako aj postupu, ktorým bolo nezákonne odňaté počítačové vybavenie. Krajská prokuratúra podania vybavila listom z 23. októbra 2013.</p> <p>Keďže sťažovateľky nesúhlasili so spôsobom vybavenia podnetov z 10. októbra 2013 a 15. októbra 2013 zo strany krajskej prokuratúry, obrátili sa na generálnu prokuratúru, ktorá odpovedala listom zo 17. decembra 2013, avšak podľa sťažovateľiek nekonštatovala namietané porušenie zákona. Na opakovaný podnet z 13. januára 2014 generálna prokuratúra odpovedala listom č. k z 11. marca 2014 a konštatovala, že postup orgánov činných v trestnom konaní bol v súlade so zákonom.</p>
z odôvodnenia	<p>K právomoci ústavného súdu</p> <p>Z procesno-právneho hľadiska považuje ústavný súd za potrebné vysporiadať sa predovšetkým s námietkou generálnej prokuratúry, podľa ktorej by o zákonnosti domovej prehliadky mal najprv rozhodnúť všeobecný súd v rámci trestného konania a len potom by prichádzalo do úvahy posudzovanie tejto otázky ústavným súdom. Generálna prokuratúra vlastne tvrdí, že v súčasnosti nie je daná právomoc ústavného súdu skúmať túto otázku, teda že táto časť sťažnosti je predčasná.</p> <p>Uvedený právny názor nemožno akceptovať. Sťažovateľky nie sú stranami v prebiehajúcom trestnom konaní, a preto trestný súd (ak sa tam trestná vec napokon dostane) im žiadnu ochranu ich práv nebude môcť poskytnúť. Môže tak urobiť len ústavný súd.</p> <p>K vykonaniu prehliadky v priestoroch sťažovateľky 1 a sťažovateľky 2</p> <p>Jadrom sťažnosti je po prvé námietka sťažovateľiek, podľa ktorej odňatie hmotných nosičov dát (pevných diskov a USB kľúčov) bolo protiprávne predovšetkým preto, že k domovej prehliadke došlo v priestoroch slúžiacich na bývanie aj na prevádzku advokátskej kancelárie, pričom existoval iba príkaz na domovú prehliadku, ktorý sa na priestory advokátskej kancelárie nevzťahoval. Z tvrdení sťažovateľiek možno vyrozumieť, že podľa ich názoru pri posúdení otázky, či išlo o bytové priestory alebo o iné priestory z pohľadu možnej aplikácie § 100 alebo § 101 Trestného poriadku, je rozhodujúci faktický stav, teda to, že priestory sťažovateľky 1 sú užívané tak na bývanie, ako aj na výkon advokácie. Sťažovateľky pritom tvrdia, že krajská prokuratúra, ako aj polícia vedeli o tom, že v byte sťažovateľky 1 sídli advokátska kancelária, ktorá tam aj vykonáva činnosť.</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu sa ako rozhodujúca javí otázka, či na vykonanie</p>

prehliadky v priestoroch patriacich vlastnícky sťažovateľke 1 bol potrebný príkaz na domovú prehliadku podľa § 100 Trestného poriadku alebo príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov podľa § 101 Trestného poriadku, príp. jeden aj druhý príkaz zároveň. Táto zásadná otázka je vyvolaná tou skutkovou osobitosťou tejto veci, podľa ktorej byt patriaci sťažovateľke 1 slúžil zároveň popri bývaní aj ako priestor, v ktorom sťažovateľka 2 vykonávala advokáciu, teda vo svojej ekonomickej podstate podnikateľskú činnosť.

Ústavný súd poukazuje na to, že podľa stavebného zákona možno charakter stavby zmeniť iba postupom podľa § 85 stavebného zákona. Len takto možno dosiahnuť napr. aby sa byt (jeho časť) považoval v ďalšom za priestor neslúžiaci na bývanie. Dokonca nepovolená zmena v užívaní stavby je považovaná za priestupok, resp. správny delikt (§ 105 a § 106 stavebného zákona). Inými slovami, v zmysle stavebného zákona byt (jeho časť), ktorý sa síce buď de facto, alebo na základe zmluvy o nájme používa na iný, nebytový účel bez toho, aby bolo rozhodnuté o zmene v užívaní stavby podľa § 85 stavebného zákona, sa i naďalej považuje za byt.

Ústavný súd tak uzatvára, že vykonanie prehliadky v byte, ktorý vlastní sťažovateľka 1 a v ktorom súčasne sťažovateľka 2 vykonáva podnikateľskú činnosť, na základe príkazu na domovú prehliadku vydaného okresným súdom bolo v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi prehliadku priestorov (či už domovú prehliadku, alebo prehliadku iných priestorov) a nebolo vzhľadom na účelové určenie priestoru (na bývanie) podľa stavebného zákona a neexistenciu rozhodnutia príslušného stavebného úradu o zmene účelového určenia nehnuteľnosti (ktoré by sťažovateľky pri výkone domovej prehliadky predložili OČTK) potrebné uvažovať o príkaze na prehliadku iných priestorov podľa Trestného poriadku.

K otázke vydania či odňatia hmotných nosičov dát

Sťažovateľky ďalej namietajú, že odňatím hmotných nosičov dát OČTK išlo o neprimeraný zásah, pretože by postačoval miernejší zásah spočívajúci v skopírovaní počítačových dát na mieste. Tiež rozsah získaných údajov bol neprimeraný a nerešpektoval povinnosť advokátskej mlčanlivosti.

Ústavný súd pristúpil k posúdeniu námietky porušenia označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práva zaručeného dohovorom postupom OČTK pri úkone vykonanom 9. októbra 2013 – odňatí hmotných nosičov dát.

K *legalite* odňatia hmotných nosičov dát – k odňatiu veci podľa § 91 ods. 1 Trestného poriadku môže policajt pristúpiť na základe vlastného príkazu vydaného po predchádzajúcom súhlase prokurátora, bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora môže policajt vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec neznesie odklad. Naproti tomu na realizáciu úkonu uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku potrebuje policajt nevyhnutne príkaz prokurátora ako orgánu vykonávajúceho dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku).

Sťažovateľka 1 hmotné nosiče dát dobrovoľne v zmysle už citovaného príkazu podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku nevydala. Policajt v danom konkrétnom prípade pre účely získania počítačových údajov zvolil následne právny prostriedok, ktorý v takejto situácii (dobrovoľné nevydanie dát na základe príkazu podľa § 90 Trestného poriadku) predpokladá § 91 ods. 1 – zaistenie samotných hmotných nosičov dát úkonom odňatia veci, ktorý pre tento účel zákonná úprava umožňuje, pričom tento úkon vzhľadom na situáciu vzniknutú pri domovej prehliadke nezniesol odklad (§ 91 ods. 3 Trestného zákona). Postup policajta preto treba považovať za legálny.

K *legitimite* odňatia hmotných nosičov dát – k odňatiu hmotných nosičov dát došlo v rámci vedeného trestného konania, účelom bolo získanie údajov týkajúcich sa zmlúv, resp. záväzkových vzťahov uzatvorených v súvislosti so zdaniteľnými plneniami, ktoré sú predmetom trestného konania vedeného políciou a ktoré sa mali nachádzať na hmotných nosičoch dát. Legitimitu odňatiu veci teda poskytuje vedené trestné konanie a predmet trestného konania v spojení s obsahom dát nachádzajúcich sa na hmotných nosičoch dát.

K *nevyhnutnosti* odňatia hmotných nosičov dát – v rámci domovej prehliadky bol ako prvý zvolený inštitút príkazu na umožnenie vyhotovenia a ponechania si

	<p>kópie údajov a príkaz na vydanie údajov na účely trestného konania. Tento postup konajúci policajt zvolil, pričom ten zostal bez výsledku, keďže sťažovateľka 1 hmotné nosiče dát dobrovoľne v zmysle už citovaného príkazu podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku nevydala. Následne mal konajúci policajt k dispozícii už len inštitút odňatia veci podľa § 91 Trestného poriadku ako nevyhnutný prostriedok na dosiahnutie sledovaného cieľa v rámci trestného konania.</p> <p>Čo sa týka otázky, či v danom prípade nepostačovalo skopírovanie údajov z hmotných nosičov dát, je potrebné poukázať, že znalec potvrdil, že sťahovanie údajov v priestoroch bytu sťažovateľky 1 by trvalo vyše 30 hodín, s čím sťažovateľka 1 nesúhlasila vzhľadom na to, že advokátska kancelária (sťažovateľka 2) má veľa práce a má objednaných klientov. Akokoľvek, samotný objem dát nachádzajúci sa na hmotných nosičoch, ktorý sa mal v zmysle príkazu krajskej prokuratúry z 9. októbra 2013 vydaného podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku zaistiť, odôvodňoval postup, v zmysle ktorého nebolo možné efektívne zabezpečiť zaistenie údajov ich kopírovaním v priestoroch sťažovateľky 1, ale v záujme čo najmenšieho zásahu do súkromného života sťažovateľky 1 v priestoroch jej bytu, bolo možné v súlade s princípom nevyhnutnosti odňať hmotné nosiče dát, na ktorých sa nachádzali dotknuté údaje a dáta.</p> <p>Z popísaných konklúzií vyplýva, že princíp nevyhnutnosti nebol vo veci sťažovateľiek odňatím hmotných nosičov s dátami na ich uloženými zo strany OČTK porušený.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosti sťažovateľiek nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ESLP: Niemietz c. Nemecko, Leander c. Švédsko, Sallinen c. Fínsko
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	trestné konanie-prípravné prokurátor, prokuratúra vec (vo fyzickom zmysle)-odňatie orgán činný v trestnom konaní-policajný orgán domová prehliadka

spisová značka	II. ÚS 204/2016
populárny názov	Žiadosť o prepustenie z väzby podaná advokátom obvineného
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	11.08.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. b Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku nemožno vyvodiť také obmedzenie práv obhajcu pri zastupovaní obvineného, že by nemohol samostatne podať v mene obvineného aj žiadosť o prepustenie z väzby.
skutkový stav a základné	Sťažovateľ bol obvinený z trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344

<p>fakty</p>	<p>ods. 1 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že mal počas pojednávania Špecializovaného trestného súdu 11. septembra 2014, na ktorom sa zúčastnil ako verejnosť, na chodbe pred pojednávacou miestnosťou povedať svedkyni, ktorá mala vypovedať v danej veci, že na jej mieste by nevypovedal, pretože ak bude mať problémy na základe jej výpovede obžalovaný, bude ich mať ona aj jej priateľ.</p> <p>Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu zo 16. októbra 2014 v spojení s uznesením krajského súdu zo 4. novembra 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ sa domáhal prepustenia z väzby na slobodu žiadosťou z 10. novembra 2014, ktorej odôvodnenie doplnil jeho obhajca podaním z 11. novembra 2014. Okresný súd o tejto žiadosti sťažovateľa rozhodol uznesením z 3. decembra 2014 tak, že sťažovateľa prepustil na slobodu. Proti uzneseniu okresného súdu z 3. decembra 2014 podal prokurátor sťažnosť. Krajský súd o nej rozhodol uznesením z 11. decembra 2014 tak, že sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol, pričom zároveň neprijal písomný sľub ako náhradu za väzbu a ani nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.</p> <p>Žiadosťou z 19. decembra 2014, ktorá bola generálnej prokuratúre doručená 22. decembra 2014, sťažovateľ opätovne žiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Prokurátor tejto žiadosti nevyhovel a v súlade s § 79 ods. 3 Trestného poriadku ju predložil na rozhodnutie okresnému súdu. Okresný súd žiadosť sťažovateľa vybavil prípisom z 19. januára 2015, v ktorom uviedol, že bola sťažovateľom podaná predčasne (pred uplynutím 30-dňovej zákonnej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola zamietnutá jeho predchádzajúca žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu), pričom neobsahovala nové, resp. iné dôvody ako tie, ktoré sťažovateľ uviedol v predchádzajúcej žiadosti, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté 11. decembra 2014. Okresný súd preto o žiadosti sťažovateľa z 19. decembra 2014 nerozhodoval. Prípis okresného súdu z 19. januára 2015 bol obhajcovi sťažovateľa doručený 23. januára 2015.</p> <p>Ďalšiu žiadosť o prepustenie sťažovateľa na slobodu podal jeho obhajca na generálnej prokuratúre 3. februára 2015. O vybavení tohto podania prokurátor vyrozumel sťažovateľa upovedomením z 11. februára 2015, v ktorom uviedol, že z obsahu „návrhu na prepustenie obvineného z väzby“ vyplýva, že ide len o prejav obhajcu a nie je z neho zrejmé, že obhajca predmetnú žiadosť podal za obvineného, resp. v jeho mene. Vzhľadom na uvedené prokurátor tento návrh na prepustenie obvineného z väzby na slobodu podaný obhajcom posúdil ako podnet na preskúmanie dôvodov trvania väzby v zmysle § 79 ods. 2 Trestného poriadku, a nie ako žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom generálnej prokuratúry spočívajúcim v tom, že nerozhodla o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 3. februára 2015 a nepredložila ju sudcovi pre prípravné konanie</p> <p>Úlohou ústavného súd v tejto časti prijatej sťažnosti bolo posúdiť, či generálna prokuratúra tým, že podanie nazvané „Návrh na prepustenie obvineného z väzby“ podané pod hlavičkou obhajcu sťažovateľa neposúdila ako žiadosť obvineného o prepustenie z väzby, ale ako podanie podané v mene samotného obhajcu, a preto ho vyhodnotila ako podnet na preskúmanie trvania dôvodov väzby podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku, porušila sťažovateľom označené základné práva podľa ústavy a právo podľa dohovoru.</p> <p>Ústavný súd v nadväznosti na uvedené ustanovenie súhlasí s názorom generálnej prokuratúry, že právo žiadať o prepustenie z väzby na slobodu má iba obvinený. Následne však ústavný súd poukazuje na to, že z § 79 ods. 3 Trestného poriadku už nevyplýva, či obvinený môže takúto žiadosť podávať len osobne, prípadne aj prostredníctvom právneho zástupcu, ani to, akým spôsobom má byť takáto žiadosť formulovaná.</p> <p>Obhajca zastupuje obvineného pri úkonoch v trestnom konaní, ktoré obvinený vykonáva ako subjekt trestného konania, za predpokladu, že to umožňuje povaha úkonu. Oprávnenia obhajcu nie sú zhodné s oprávneniami obvineného (výnimkou je postavenie obhajcu v konaní proti ušlému podľa § 358 až § 362 Trestného poriadku, v ktorom má obhajca rovnaké práva ako obvinený), preto</p>

obhajca ani nemôže zastúpiť obvineného pri všetkých úkonoch. Jeho oprávnenia sú v prvom rade obmedzené povahou úkonu, na ktorom zastupuje obvineného, napr. výsluch obvineného, vyjadrenie na hlavnom pojednávaní podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku, pri výkone práva posledného slova podľa § 275 Trestného poriadku. Ďalšie obmedzenie spočíva v tom, že oprávnenia obhajcu môžu byť obmedzené rozhodnutím obvineného, čo vyplýva aj z § 44 ods. 4 Trestného poriadku. Vôľa obvineného a oprávnenia obhajcu voči tretím osobám (vrátane orgánov činným v trestnom konaní) sú v takom prípade vyjadrené v splnomocnení. Splnomocnenie obhajcu obvineným môže byť pozitívne alebo negatívne obmedzené na niektoré úkony trestného konania, alebo môže byť udelené len na určitú časť trestného konania, prípadne môže ísť o kombinované vymedzenie oprávnenia obhajcu. Ak splnomocnenie neobsahuje obmedzenie oprávnení obhajcu, platí, že obhajca je oprávnený zastupovať obvineného pri všetkých úkonoch v trestnom konaní, ktorých povaha to nevyklučuje.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom podania z 3. februára 2015 dospel k záveru, že argumentácia generálnej prokuratúry, ktorú uviedla vo svojom prípise z 11. februára 2015, na základe ktorej vyhodnotila podanie obhajcu sťažovateľa ako podnet na preskúmanie trvania dôvodov väzby podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku, pretože bola toho názoru, že z obsahu tohto podania obhajcu vyplýva, že ide len o jeho prejav ako obhajcu, je príliš formalistická a v konečnom dôsledku by znamenala neprípustné obmedzenie základných práv obvineného (sťažovateľa) vyplývajúcich mu z čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy. Sťažovateľ bol v konaní zastúpený obhajcom na základe splnomocnenia, ktoré mu udelil 15. októbra 2014 a ktoré bolo formulované všeobecne. Tento obhajca bol preto podľa názoru ústavného súdu oprávnený aj na podanie predmetnej žiadosti o prepustenie z väzby. To, že zvolil jej formuláciu v tretej osobe, nemôže byť na ťarchu sťažovateľa. Obhajca sťažovateľa napokon v závere podania jasne vyjadril vôľu sťažovateľa byť prepustený z väzby na slobodu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom generálnej prokuratúry a postupom okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 19. decembra 2014

Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou prednostného a urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, vo svojej judikatúre uvádza, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenia posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehota rátaná na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne.

Vzhľadom na rozhodovaciu prax ústavného súdu, ako aj judikatúru EŠLP možno konštatovať, že táto lehota je na hranici ústavnej akceptovateľnosti s prihliadnutím na skutočnosť, že v období od 22. decembra 2014, keď bola žiadosť sťažovateľa doručená generálnej prokuratúre, do jej predloženia okresnému súdu 16. januára 2015 síce uplynulo 25 dní, s vedomím, že v zásade celkovú dĺžku konania vo väzobnej veci sťažovateľa treba pripísať na vrub generálnej prokuratúre. Na druhej strane však okresný súd následne o sťažnosti sťažovateľa rozhodol do 3 dní a do 4 dní bolo jeho oznámenie doručené obhajcovi sťažovateľa, a preto možno postup orgánov činných v trestnom konaní a okresného súdu vo svojom súhrne považovať za ústavne udržateľný, nedosahujúci svojou súhrnnou dĺžkou (súhrn 32 dní) takú intenzitu, ktorá by mohla viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:

Základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky spočívajúcim v tom, že nerozhodla o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 3. februára 2015 a nepredložila ju Okresnému súdu Banská Bystrica porušené

	<u>boli.</u> <u>Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	ÚS SR: III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	väzba-žiadosť o prepustenie väzba-rýchlosť rozhodovania obvinenie, obvinený-práva obvineného v trestnom konaní práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu

spisová značka	II. ÚS 330/2016
populárny názov	Lehota na podanie odvolania
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Postup odvolacieho súdu, ktorý vôbec neprihliadol na odvolanie sťažovateľky podané v posledný deň lehoty na podanie odvolania, je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľný, bez ohľadu na dôvod, pre ktorý zvolil odvolací súd tento postup.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je účastníčkou konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu v konaní vedenom Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v procesnom postavení odporkyne. Okresný súd rozsudkom z 13. marca 2015 rozviedol manželstvo účastníkov konania, zveril maloletého syna do osobnej starostlivosti navrhovateľa, upravil styk sťažovateľky s maloletým, zaviazal sťažovateľku povinnosťou prispievať na výživu maloletého a uložil navrhovateľovi a sťažovateľke podrobiť sa psychologickému poradenstvu. O odvolaní sťažovateľky zo 7. apríla 2015 rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako oneskorene podané. Sťažovateľka tvrdila, že podala odvolanie elektronicky bez použitia zaručeného elektronického podpisu v posledný deň zákonnej lehoty. V nasledujúci deň jej právny zástupca podal na poštovú prepravu písomné, rukou podpísané podanie odvolania. Odvolací súd z jej neznámych dôvodov vôbec neprihliadol na elektronické podanie sťažovateľky, prihliadol výlučne na podanie urobené poštou.
z odôvodnenia	Z dokumentácie predloženej ústavnému súdu sťažovateľkou vyplýva, že preukázateľne podala odvolanie zo 7. apríla 2015 elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu v posledný deň lehoty na podanie odvolania (7. apríla 2015, pozn.) a písomne podanie doplnila v nasledujúci deň tak, že ho podala na poštovú prepravu. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka podala vo svojej veci odvolanie proti prvostupňovému rozsudku spôsobom, ktorý bol v súlade s platným a účinným procesným predpisom (Občiansky súdny poriadok), a preto nemožno považovať postup krajského súdu, ktorým na toto podanie bez ďalšieho neprihliadal, za zlučiteľný so základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu a s právom na spravodlivé súdne konanie. Intenzita porušenia jej práv odôvodňuje záver o tom, že z ústavnoprávneho hľadiska je takýto zásah neakceptovateľný. Z hľadiska ustálenej judikatúry ústavného súdu ide o postup, ktorým došlo k odňatiu možnosti sťažovateľke konať pred súdom. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že na tomto

	závere nemôže nič zmeniť dôvod, pre ktorý krajský súd nezohľadnil v napadnutom uznesení skutočnosť, že sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala odvolanie elektronickými prostriedkami už 7. apríla 2015. Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne porušené boli.</u> <u>Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 35/98, IV. ÚS 401/08, II. ÚS 102/04
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	návrh podanie-faxové

spisová značka	II. ÚS 543/2016
populárny názov	Účinok zastavenia exekučného konania na konanie o poddĺžnickej žalobe
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	04.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Právoplatné uznesenie o zastavení exekučného konania možno v konaní o poddĺžnickej žalobe považovať za právnu skutočnosť, s ktorou je spojený prechod práv a povinností z oprávneného (žalobcu) na povinného, tak ako to predpokladajú zákonné ustanovenia upravujúce zmenu účastníka konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka si ako oprávnená v exekučnom konaní vymáhala proti povinnému svoju peňažnú pohľadávku. V rámci výkonu exekúcie príkazom inej peňažnej pohľadávky bol dlžníkovi povinného doručený súdnym exekútorom príkaz na začatie exekúcie príkazom pohľadávky a príkaz na vykonanie exekúcie príkazom pohľadávky. Z dôvodu nezaplatenia pohľadávky dlžníkmi povinného podala sťažovateľka na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrhy na začatie konania, predmetom ktorých je povinnosť odporcov (dlžníkov povinného) zaplatiť sťažovateľke tieto pohľadávky. Na základe týchto návrhov prebiehajú na okresnom súde dve sporové konania. Sťažovateľka doručila povinnému oznámenie, že v zmysle § 109 Exekučného poriadku si uplatňuje nárok na vyplatenie pohľadávok proti jeho dlžníkom prostredníctvom tzv. poddĺžnickej žaloby. Keďže pohľadávka sťažovateľky v exekučnom konaní vedenom proti povinnému bola uspokojená iným spôsobom (na základe osobitnej dohody, v dôsledku ktorej sa sťažovateľka stala akcionárom povinného), na návrh sťažovateľky bolo uznesením Okresného súdu Bratislava II exekučné konanie zastavené. V dôsledku tejto skutočnosti podľa názoru sťažovateľky prešlo právo na zaplatenie pohľadávky proti dlžníkom povinného späť na povinného. Keďže uvedená skutočnosť nastala po začatí súdneho konania, sťažovateľka so súhlasom povinného navrhla, aby okresný súd pripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa (sťažovateľky) tak, že z konania vystúpi sťažovateľka a na jej miesto vstúpi povinný. Okresný súd návrhy sťažovateľky na pripustenie zmeny účastníka konania zamietol z dôvodu, že podľa právneho názoru okresného súdu zastavenie exekučného konania na Okresnom súde Bratislava II nie je takou právnou

	<p>skutočnosťou, s ktorou právne predpisy spájajú prevod, resp. prechod práv a povinností, o ktorých sa koná.</p> <p>Proti uvedeným uzneseniam okresného súdu podala sťažovateľka odvolania.</p> <p>Krajský súd uznesenia okresného súdu potvrdil.</p> <p>Krajský súd následne samostatnými uzneseniami pripustil podanie dovolania proti svojim potvrdzujúcim uzneseniam, pretože bol toho názoru, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. To sťažovateľka aj urobila, pričom v dovolaniach žiadala, aby najvyšší súd ako dovolací súd uznesenia krajského súdu zmenil tak, že pripustí, aby do konania namiesto nej vstúpil povinný.</p> <p>Najvyšší súd dovolania sťažovateľky odmietol ako dovolania smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, poukazujúc na to, že dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP, keďže prípustnosť dovolania bola odvolacím súdom vyslovená v samostatných uzneseniach, nie v jeho potvrdzujúcich rozhodnutiach.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z ústavnoprávneho hľadiska podstatu sťažností, ako aj napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov tvorí otázka ústavne konformnej interpretácie § 92 ods. 2 a 3 OSP v spojení s § 109 ods. 1 Exekučného poriadku; ide predovšetkým o právne posúdenie, či právoplatné uznesenie o skončení exekúcie je právnu skutočnosťou, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností, teda či dochádza k obnoveniu aktívnej legitímácie povinného už v skôr začatom konaní o poddĺžnickej žalobe (na návrh oprávneného).</p> <p>Z napadnutých uznesení krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s názorom sťažovateľky, podľa ktorého je exekučný príkaz procesným úkonom súdneho exekútora, ktorým sa začína vlastné vykonávanie exekúcie a ktorým sa prikazuje dlžníkovi povinného, aby vyplatil pohľadávku povinného oprávnenému. Podľa krajského súdu oprávnený na základe exekučného príkazu v súlade s § 109 ods. 1 Exekučného poriadku získava aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o vyplatenie pohľadávky voči dlžníkovi povinného, ktorá zaniká zastavením exekučného konania. To však podľa názoru krajského súdu, v rozpore s názorom sťažovateľky, neznamená, že dochádza k prevodu práv na povinného v súlade s § 92 ods. 2 a 3 OSP. Týmto spôsobom by totiž podľa názoru krajského súdu dochádzalo k obchádzaniu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), podľa ktorého je navrhovateľ v konaní oslobodený od platenia súdneho poplatku. V konaní o poddĺžnickej žalobe sa nemôže stať žalobcom povinný, pretože by sa tým poprel samotný zmysel poddĺžnickej žaloby, podľa ktorej sa oprávnený vo vlastnom mene od dlžníka povinného domáha vyplatenia pohľadávky. Žalobca (oprávnený v exekučnom konaní) získal toto oprávnenie na základe § 109 Exekučného poriadku. Pohľadávku teda nezískal prevodom či prechodom, a preto ani spätné stratou procesného oprávnenia nedochádza k prevodu či prechodu tejto pohľadávky na povinného.</p> <p>Ústavný súd už v obdobných veciach sťažovateľky smerujúcich proti krajskému súdu (nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 392/2015 z 13. januára 2016 a sp. zn. III. ÚS 157/2016 z 28. júna 2016) vyslovil právny názor, v zmysle ktorého ak poddĺžnik nevyplatí oprávnenému riadne a včas pohľadávku, má oprávnený možnosť vo vlastnom mene a na vlastný účet túto pohľadávku vymáhať, teda využiť tzv. poddĺžnicu žalobu. Aktívnu legitimáciu na podanie žaloby získava oprávnený doručením exekučného príkazu na vyplatenie splatnej pohľadávky dlžníkovi povinného, pokiaľ k vyplateniu nedošlo, resp. v deň nasledujúci po jej splatnosti, ak nastala neskôr. Oprávnenému tak vzniká procesné oprávnenie na prijatie plnenia od poddĺžníka na uspokojenie vlastnej pohľadávky. Povinný pritom naďalej zostáva veriteľom tejto pohľadávky, avšak právo ju žalovať prechádza na oprávneného. Z tohto dôvodu nedochádza z hľadiska hmotného práva k zmene veriteľa, teda nevzniká žiadny nový hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a poddĺžnikom.</p> <p>Ústavný súd v označených náleзоch zároveň zdôraznil, že konanie o tzv. poddĺžnickej žalobe je klasickým sporovým konaním, z ktorého však pre účastníkov konania vyplývajú určité obmedzenia, keďže nie sú oprávnení v tomto konaní na všetky právne úkony, ktoré účastníkom konania v riadnom</p>

	<p>sporovom konaní prináležia, napr. oprávnený nemôže uzavrieť s dlžníkom taký zmliev, ktorý by bol na úkor povinného, odpustiť zaplataenie pohľadávky či uplatniť úroky z omeškania. Zmyslom kladného rozhodnutia o poddlžnickej žalobe je, že oprávnený získa exekučný titul voči poddlžníkovi, proti ktorému nebol v pôvodnom exekučnom konaní v žiadnom právnom vzťahu. Ak je oprávnený v tomto konaní neúspešný, nemá to za následok zánik dlhu povinného.</p> <p>Ústavný súd už rovnako v označených rozhodnutiach pri výklade § 92 ods. 2 a 3 OSP v spojení s § 109 ods. 1 Exekučného poriadku prisvedčil sťažovateľke, že pokiaľ dôjde k zastaveniu exekučného konania z dôvodu uspokojenia pohľadávky oprávneného iným spôsobom ako splnením pohľadávky, v konaní o tzv. poddlžnickej žalobe stratí oprávnený aktívnu legitimáciu bez ohľadu na to, v akom štádiu sa uvedené konanie nachádza, a obnovuje sa v plnom rozsahu aktívna legitimácia povinného (veriteľa pohľadávky). Právoplatné uznesenie o zastavení exekučného konania tak možno v konaní o poddlžnickej žalobe považovať za právnu skutočnosť, s ktorou je spojený prechod práv a povinností z oprávneného (žalobcu) na povinného, tak ako to predpokladá § 92 ods. 2 a 3 OSP.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Prešove porušené bolo.</u> <u>Uznesenia Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľke priznal náhradu trov konania.</u> <u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 392/2015, III. ÚS 157/2016
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	účastník konania-zmena prechod (práv a povinností) exekúcia

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 626/2016
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe
sudca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	10.08.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine obvineného. Súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obvineného, obhajoby obvineného alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Súd pri rozhodovaní o väzbe skúma predovšetkým to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky rozhodnutia o väzbe.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu z 10. októbra 2015 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Väzba sťažovateľovi začala plynúť 8. októbra 2015. Dňa 18. novembra 2015 sťažovateľ sám a zároveň aj prostredníctvom obhajcu

	<p>podal riadne odôvodnenú žiadosť o prepustenie z väzby.</p> <p>Uznesením z 9. decembra 2015 sudkyňa pre prípravné konanie okresného súdu žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietla a podľa § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Trestného poriadku väzbu nenahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť a 17. decembra 2015 ju prostredníctvom svojho obhajcu podal v podateľni krajského súdu. Krajský súd ešte toho istého dňa sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.</p> <p>Dňa 23. decembra 2015 sťažovateľ opätovne podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.</p> <p>Sudkyňa pre prípravné konanie okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby rozhodla 28. decembra 2015 bez jeho predchádzajúceho výsluchu, teda „od stola“ tak, že jeho žiadosť podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietla a väzbu podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradila. Sťažovateľ uvádza, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sudkyňa pre prípravne konanie okresného súdu uviedla, že sa v jeho žiadosti nenachádzajú žiadne nové dôkazy a skutočnosti, než na aké poukazoval a uvádzal vo svojej predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej okresný súd rozhodol 9. decembra 2015.</p> <p>Sťažovateľ si uvedené uznesenie prevzal prostredníctvom svojho obhajcu 4. januára 2016, zároveň v ten istý deň odôvodnil sťažnosť podanú proti tomuto uzneseniu.</p> <p>Krajský súd uznesením z 21. januára 2016 podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil uznesenie okresného súdu z 28. decembra 2015 v celom rozsahu.</p> <p>Dňa 20. apríla 2016 nariadil senát okresného súdu výsluch sťažovateľa po podaní obžaloby podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku, ktorého sa sťažovateľ zúčastnil s jeho obhajcom a kde zároveň sťažovateľ požiadal senát okresného súdu, aby mu väzbu nepredĺžil a prepustil ho z väzby na slobodu.</p> <p>Okresný súd napadnutým uznesením podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že sťažovateľa ponechal vo väzbe a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu sťažovateľ po jeho vyhlásení podal sťažnosť.</p> <p>Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením okresného súdu</p> <p>Keďže proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok - sťažnosť, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal krajský súd v rámci opravného konania – konania o sťažnosti. Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť a krajský súd o nej riadne rozhodol.</p> <p>Ústavný súd preto nemá právomoc na prerokovanie sťažnosti v časti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.</p> <p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu</p> <p>Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd. Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.</p>

	<p>Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa. Krajský súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil dôvody na jeho zmenu, prípadne zrušenie. Podľa názoru krajského súdu konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia okresného súdu, bolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom, predovšetkým s § 72 ods. 2 Trestného poriadku. Sťažovateľovi a obhajcovi bola daná možnosť vyjadriť sa k otázke väzby po podaní obžaloby, boli splnené aj formálne podmienky na rozhodnutie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu (v spojení s argumentáciou okresného súdu) postačuje na vyslovenie prípustnosti väzobného stíhania sťažovateľa. S prihliadnutím na dobu, ktorá uplynula od posledného rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, krajský súd síce stručnejšie, ale v dostatočnej miere odôvodnil svoje rozhodnutie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento konal v medziach svojej právomoci v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Jeho rozhodnutie nevykazuje znaky arbitrárnosti, preto ústavný súd nevidí ani dôvod, aby zasahoval do jeho skutkových a právnych záverov. Tým, že krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, vlastne potvrdil toto rozhodnutie okresného súdu (stotožnil sa s jeho právnym názorom, pozn.), a preto ústavný súd nepovažuje za porušenie zákona, ak sa krajský súd osobitne nevyjadroval k inštitútom nahrádzajúcim väzbu sťažovateľa, na ktoré sťažovateľ poukazoval vo svojej sťažnosti. Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie záveru okresného súdu o nevyužití inštitútov nahrádzajúcich väzbu sťažovateľa potrebné vnímať v kontexte celého odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa zamietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07, III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	rozhodnutie-odôvodnenie väzba-trvanie práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu

spisová značka	II. ÚS 650/2016
populárny názov	Trovy právneho zastúpenia v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu
sudca spravodajca	Eudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	07.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 37 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1
analytická právna veta	Na určenie trov právneho zastúpenia v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, možno podľa ústavného súdu ústavne udržateľným spôsobom aplikovať aj právny záver vyslovený v judikatúre najvyššieho súdu, že v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu je predmet konania neoceneniteľný peniazmi, preto tarifnú hodnotu veci v takomto konaní je potrebné určiť podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) v právnej veci žalobcov proti sťažovateľovi ako žalovanému v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby rozhodol uznesením z 2. apríla 2014 tak, že konanie zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu žalobcami. Proti uzneseniu okresného súdu podali žalobcovia odvolanie a navrhli, aby

	<p>krajský súd toto uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd o odvolaní rozhodol napadnutým uznesením, ktorým uznesenie okresného súdu vo veci samej potvrdil. Žalobcov zaviazal, aby sťažovateľovi nahradili trovy odvolacieho konania v sume 83,87 €, pričom sťažovateľ si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 453,82 €.</p> <p>Sťažovateľ nesúhlasí s aplikáciou § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, na základe ktorej krajský súd určil tarifnú hodnotu veci v odvolacom konaní, ktorá je základom pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby. Podľa sťažovateľa predmet konania bol oceneľný peniazmi, preto mala byť tarifná hodnota veci určená podľa § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky.</p>
z odôvodnenia	<p>V prvom rade ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvyš zdržanlivo, a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo.</p> <p>Krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na také rozhodnutie najvyššieho súdu (2 M Cdo 18/2008 z 30. novembra 2009), z ktorého vyplýva záver, že v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu je predmet konania neoceneľný peniazmi, preto tarifnú hodnotu veci v takomto konaní je potrebné určiť podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, pričom podľa krajského súdu tieto právne závery možno aplikovať aj v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.</p> <p>Z tohto pohľadu považuje ústavný súd právny záver krajského súdu – o spôsobe určenia tarifnej hodnoty veci v odvolacom konaní ako základu pre výpočet odmeny právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby za jeden z možných prístupov k interpretácii a aplikácii relevantnej právnej úpravy a za ústavne udržateľný. V okolnostiach posudzovanej veci preto nemožno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Skutočnosti, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej sťažnosti, takto neumožňujú prijať záver o porušení základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 37 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené preto ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014, IV. ÚS 420/2013</p> <p>NS SR: 2 M Cdo 18/2008 z 30. novembra 2009</p>
súvisiace právne predpisy	<p>vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov</p>
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na právnu pomoc v konaní</p> <p>advokát, advokácia-náhrada trov právneho zastúpenia</p> <p>arbitrárnosť</p> <p>legitímne očakávanie</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p> <p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok</p> <p>trovy konania-náklady konania</p> <p>dražba</p> <p>dovolanie-prípustnosť</p>
spisová značka	II. ÚS 751/2016
populárny názov	Vyslovená právna neúčinnosť právneho úkonu ako predpoklad exekučného konania
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	25.10.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak bolo právoplatným súdnym rozhodnutím určené, že právny úkon medzi dlžníkom a sťažovateľkou je právne neúčinný (tzv. relatívna neúčinnosť právneho úkonu), a teda v pomere medzi veriteľkou a sťažovateľkou, ktorá nadobudla majetok od dlžníka na základe veriteľkou úspešne odporovaného právneho úkonu, sa na tento právny vzťah hľadí, akoby k právnemu úkonu nedošlo, potom pasívne legitimovanou v exekučnom konaní je sťažovateľka, ktorá na základe právneho úkonu súdom právoplatne vyhláseného za neúčinný (v tomto prípade kúpnej zmluvy) nadobudla nehnuteľnosť od veriteľkinho dlžníka (t. j. od otca sťažovateľky).
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľkin otec, ktorý zomrel v roku 2007, uzavrel v roku 2002 zmluvu o pôžičke s veriteľkou, podľa ktorej sa jej zaviazal vrátiť sumu takmer 7 miliónov Sk (230 000 €) s príslušenstvom. Tento záväzok bol uvedený v notárskej zápisnici z 29. mája 2002, v ktorej otec sťažovateľky zároveň súhlasil s jej exekučnou vykonateľnosťou. Kúpnu zmluvou z 23. mája 2002 však otec a matka sťažovateľky previedli na sťažovateľku svoj byt v kat. území Terasa v Košiciach za cenu 231 340 Sk (približne 7 700 €) určenú znaleckým posudkom podľa vtedajších predpisov. Vklad vlastníckeho práva podľa tejto zmluvy bol povolený 28. mája 2002. Sťažovateľka ďalšou kúpnu zmluvou z 13. júna 2002 previedla uvedený byt na tretiu osobu za zhodnú cenu.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu (na základe žaloby odporujúcej veriteľky z 22. augusta 2003), ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu z 5. októbra 2011, bolo určené, že „<i>právny úkon neb... (otca sťažovateľky, pozn.) a sťažovateľky, ktorým previedol... (otec sťažovateľky, pozn.) spoluvlastnícke právo k nehnuteľnosti... (t. j. bytu, prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach, ako aj pozemku, pozn.) na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23. 5. 2002, je voči žalobkyni (t. j. odporujúcej veriteľke) právne neúčinný</i>“.</p> <p>Na základe toho odporujúca veriteľka podala voči sťažovateľke návrh na vykonanie exekúcie na sumu 73 000 € s príslušenstvom, proti ktorej sa sťažovateľka bránila námietkami, ktoré založila na tom, že</p> <p>a) konanie o dedičstve po jej otcovi bolo zastavené, lebo nezanechal žiaden majetok, ona teda nič nezdedila, čím je podľa § 470 Občianskeho zákonníka vylúčená jej zodpovednosť za otcove dlhy,</p> <p>b) nie je zrejmé, ako odporujúca veriteľka dospela k vymáhanej sume 73 000 €, keď sťažovateľka za prevod bytu získala prospech len vo výške približne 7 700 €.</p> <p>Sťažovateľka zároveň navrhla zastavenie exekúcie pre svoju nemajetnosť a tiež odklad exekúcie.</p> <p>Okresný súd napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľke doručené 4. decembra 2012, jej námietky i návrh na odklad exekúcie zamietol.</p> <p>Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu na základe podnetu sťažovateľky mimoriadne dovolanie z 12. septembra 2013 podľa § 243e ods. 1 a § 243f ods. 1 písm. a) a b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).</p> <p>Najvyšší súd ako príslušný súd na prerokovanie mimoriadneho dovolania vyslovil názor o prípustnosti mimoriadneho dovolania a napadnuté uznesenie okresného súdu vecne preskúmal, pričom napadnutým uznesením mimoriadne dovolanie zamietol.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu ústavných práv napadnutým uznesením okresného súdu</p> <p>Tým, že najvyšší súd vyslovil názor o prípustnosti mimoriadneho dovolania a napadnuté uznesenie okresného súdu vecne preskúmal, pričom zároveň obsah výhrad vznesených generálnym prokurátorom v mimoriadnom dovolaní v značnej časti reprodukuje sťažovateľka aj pred ústavným súdom, sťažovateľke sa dostalo efektívneho právneho prostriedku nápravy proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, a teda nie je v zmysle ústavy a zákona o ústavnom</p>

súde daná právomoc na preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu ústavným súdom, keďže preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu ústavným súdom bolo v tomto prípade možné iba subsidiárne, teda ak by o ochrane sťažovateľkiných základných práv a slobôd nerozhodoval iný súd, povedané rečou zákona o ústavnom súde konanie o sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu ústavným súdom nie je prípustné pre nedostatok právomoci.

K namietanému porušeniu ústavných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Otázkou zásadného významu v sťažovateľkinej veci mohla byť otázka, či je možné viesť exekúciu proti sťažovateľke ako povinnej v prípade, že právnym titulom na vedenie exekúcie je notárska zápisnica, predmetom ktorej je peňažné plnenie tretej osoby (dlžníka) v prospech veriteľky, pričom veriteľka sa domáha v exekúcii uspokojenia z majetku sťažovateľky práve preto, že okresný súd vyhovel odporovacej žalobe veriteľky a rozhodol, že voči veriteľke je dlžníkom urobený právny úkon medzi ním a sťažovateľkou, ktorý ukracuje uspokojenie veriteľkinej vymáhateľnej pohľadávky, neúčinný. Inak povedané, otázkou zásadného právneho významu bolo, či právoplatné rozhodnutie okresného súdu o odporovateľnosti právneho úkonu zakladá právo, aby sa oprávnený (veriteľka) uspokojil aj z majetku toho, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech (t. j. sťažovateľka), a takáto osoba je povinná trpieť exekúciu na jej majetok do výšky získaného majetkového prospechu.

Ak bolo právoplatným súdnym rozhodnutím určené, že právny úkon medzi dlžníkom a sťažovateľkou je právne neúčinný (tzv. relatívna neúčinnosť právneho úkonu), a teda v pomere medzi veriteľkou a sťažovateľkou, ktorá nadobudla majetok od dlžníka na základe veriteľkou úspešne odporovaného právneho úkonu, sa na tento právny vzťah hľadí, akoby k právnemu úkonu nedošlo, potom pasívne legitimovanou v exekučnom konaní je sťažovateľka, ktorá na základe právneho úkonu súdom právoplatne vyhláseného za neúčinný (v tomto prípade kúpnej zmluvy) nadobudla nehnuteľnosť od veriteľkinho dlžníka (t. j. od jej otca). Nutné je zároveň podotknúť, že následný právny úkon medzi sťažovateľkou a treťou osobou spočívajúci v prevedení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorej prvotný predaj bol predmetom veriteľkou úspešne odporovaného právneho úkonu, nebol vyhlásený súdnym rozhodnutím za neúčinný, resp. nebola voči nemu podaná odporovacia žaloba. Jediným právoplatným rozhodnutím súdu o odporovateľnosti právneho úkonu tak zostáva rozsudok okresného súdu, ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu o právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy medzi sťažovateľkou a jej otcom, na základe ktorej došlo k prevodu trojizbového bytu v Košiciach na sťažovateľku.

Pokiaľ sťažovateľka namieta, že jej otec zomrel ako nemajetný, preto nemôže zodpovedať za jeho dlhy, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka je v exekučnom konaní pasívne legitimovaná ako povinná nie z dôvodu prechodu práv a povinností (dlhov) na sťažovateľku z titulu dedenia po poručníkovi (otcovi), ale z titulu veriteľkou úspešne odporovaného právneho úkonu uzatvoreného medzi ňou a dlžníkom (jej otcom). Pasívna legitimácia sťažovateľky teda nemá korene v dedičskom práve, ale v práve záväzkovom.

Uvedené vedie ústavný súd ku konštatovaniu, že závery okresného súdu a najvyššieho súdu k otázke pasívnej legitimácie sťažovateľky ako povinnej v exekučnom konaní na základe návrhu odporujúcej veriteľky na vykonanie exekúcie sú ústavne udržateľné a korektné, nie sú arbitrárne a nemožno dospieť k záveru, že najvyšší súd mal na pôdoryse konania o mimoriadnom dovolaní dospieť k inému právnemu záveru o už popísanej otázke zásadného významu vyskytujúcej sa v exekučnom konaní.

Ak teda najvyšší súd pri meritórnom preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu nepristúpil k jeho zrušeniu na základe potenciálne vysloveného odchylného právneho názoru od okresného súdu na otázku hodnoty majetku, ktorý ušiel z majetku dlžníka na základe odporovateľného právneho úkonu (a teda v konečnom dôsledku otázku exekvovanej finančnej čiastky), konal v súlade s požiadavkami právnej istoty (a v súlade s judikatúrou ESLP) založenej právoplatným napadnutým uznesením okresného súdu, keďže nešlo o otázku zásadného právneho významu, ktorá by bez ohľadu na jej potenciálne posúdenie najvyšším súdom zakladala ústavne udržateľný dôvod na zrušenie napadnutého

	uznesenia okresného súdu najvyšším súdom prostredníctvom rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	ESELP: DRAFT-OVA, a. s. v. Slovenská republika, PSMA, s. r. o. v. Slovenská republika a COMPCAR, s. r. o. v. Slovenská republika NS ČR: 20 Cdo 364/2002 z 27. novembra 2002
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	exekúcia mimoriadne dovolanie nehnuteľnosť-cena nehnuteľností

spisová značka	II. ÚS 799/2016
populárny názov	Zmena účastníka v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	27.10.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Výklad ustanovenia § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, že navrhnúť zmenu v osobe účastníka konania môže len pôvodný účastník konania (nie teda ten subjekt, ktorý by sa mal stať novým účastníkom konania), je z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľný. Takáto argumentácia exekučného súdu sa nejaví ako arbitrárna, ani ako zjavne neodôvodnená.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením okresného súdu z 20. júna 2016 v exekučnej veci oprávnenej obchodnej spoločnosti, proti povinnému o vymoženie 378 € bol zamietnutý návrh na zmenu účastníka konania na strane oprávnenej a exekúcia bola zastavená. Ďalším uznesením okresného súdu z 21. júna 2016 v exekučnej veci oprávnenej proti inému povinnému o vymoženie 699,03 € bol rovnako zamietnutý návrh na zmenu účastníka konania na strane oprávnenej a exekúcia bola zastavená. Okresný súd zamietol návrhy na zmenu účastníka konania preto, že podľa neho nebol dodržaný procesný postup ustanovený v § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku. Podľa názoru okresného súdu návrh na zmenu účastníka konania môže podať len účastník konania, teda oprávnený alebo povinný.
z odôvodnenia	Podľa názoru okresného súdu ustanovenie § 37 Exekučného poriadku komplexným spôsobom upravuje postup pri zmene účastníka exekučného konania. Ide o právnu normu, ktorá je vo vzťahu špeciality k ustanoveniu § 62 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku. Návrh na zmenu účastníka konania je oprávnený podať len účastník konania, t. j. oprávnený alebo povinný. Iná osoba sa za účastníka konania považuje len v prípade, ak jej toto postavenie priznáva zákon (napr. súdnemu exekútorovi pri rozhodovaní o trovách exekúcie). Žiadne ustanovenie Exekučného poriadku v súvislosti s oprávnením podať návrh na pripustenie zmeny oprávneného nepriznáva postavenie účastníka konania subjektu, ktorý nadobudol vymáhanú pohľadávku jej postúpením. Rozširujúci výklad v tejto súvislosti nie je namieste. Subjektom oprávneným disponovať s podaným návrhom je jedine oprávnený a len jemu prislúcha, aby navrhol svoje vystúpenie z konania s tým, že na jeho miesto do konania vstúpi iný subjekt. V tomto aspekte je právna úprava v Exekučnom poriadku odlišná od právnej úpravy zmeny účastníka konania podľa § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, kde zmenu účastníka môže iniciovať aj subjekt, na ktorého prešlo právo alebo povinnosť, o ktorých sa koná. V dôsledku existencie osobitnej

	<p>úpravy však nie je dôvod aplikovať ustanovenie § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v naznačenom smere. Pre absenciu legitimácie na podanie návrhu na zmenu oprávnenej bol návrh sťažovateľky ako nedôvodný zamietnutý. Podľa sťažovateľky ani jeden z argumentov okresného súdu, ktorými tento odôvodnil zamietnutie návrhu na pripustenie zmeny oprávnenej, neobstojí. Podľa názoru ústavného súdu je uznesenie okresného súdu konštruované tak, že dôvodnosť ktoréhokoľvek z použitých argumentov postačuje na to, aby návrhu nebolo vyhovené. Práve preto, ak čo i len jeden z argumentov okresného súdu obstojí, nie je už potrebné zaoberať sa ďalšími argumentmi. Ústavný súd považuje za podstatné, že sťažovateľka ani len nenaznačuje, že bola nútená sama návrh na pripustenie zmeny oprávneného podať, a to napríklad pre nedostatok súčinnosti zo strany oprávnenej. Takáto situácia by eventuálne mohla znamenať, že výkladom, ktorého sa pridržiaval okresný súd, bolo sťažovateľke odňaté základné právo na súdnu ochranu. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že o jej návrhu sa správne malo rozhodnúť tak, že sa zmena účastníka konania pripúšťa, resp. nepripúšťa (nie teda tak, že sa návrh na zmenu účastníka konania zamietá), treba uviesť, že táto námietka (aj keby bola považovaná za dôvodnú) nemá dostatočnú ústavnoprávnu intenzitu. Obe možné formulácie výroku totiž dostatočne jasne a zrozumiteľne vyjadrujú, ako okresný súd o návrhu rozhodol. Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	účastník konania-zmena exekúcia-exekučné konanie

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.